

мінології, що уможливило ефективну координацію зусиль національних та міжнародних установ боротьби з кіберзлочинністю, надає знання про ціну кіберзлочинності та її актуальні тенденції.

1. Конвенція про кіберзлочинність [Електронний ресурс].- Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_575.

2. Довбиш М. Кіберзлочинність в Україні. 2013 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.science-community.org/uk/node/16132>.

3. Іванченко О.Ю. Кримінологічна характеристика кіберзлочинності, запобігання кіберзлочинності на національному рівні /Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції, С. 137.

4. Статистична інформація. Єдиний звіт кримінальних правопорушень [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.gp.gov.ua/ua/stat.html>.

5. Дмитрієв А. А. Роль органів Національної поліції України у сфері протидії організованим злочинностям / А. А. Дмитрієв // Форум права. – 2016. – №1. – С. 86–92.

Синько Євген Віталійович

курсант факультету підготовки фахівців
для підрозділів кримінальної поліції ДДУВС

*Науковий керівник –
старший викладач кафедри
ОРД та СТ, к.ю.н. Кисельов А.О.*

ВЗАЄМОДІЯ СЛІДЧИХ З ПРАЦІВНИКАМИ ОПЕРАТИВНИХ ПІДРОЗДІЛІВ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ НЕГЛАСНИХ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ

Після вчинення протиправного діяння, працівники Національної поліції здійснюють певні дії, які спрямовані на розкриття цього злочину та розшуку осіб, що його вчинили. Такі дії мають гласний та негласний характер. Проведення таких дій покладається на слідчі підрозділи Національної поліції України, але при їх проведенні залучаються й оперативні підрозділи.

Актуальність цієї теми полягає в тому, що оперативні підрозділи не можуть діяти самостійно при проведенні негласних слідчих (розшукових) дій, що з одного боку підвищує контроль за їх виконанням, а з іншого боку робить залежними працівників оперативних підрозділів від рішень слідчого.

Раніше дану тему вивчали такі науковці як: О.В. Керевич, Є.В. Лизогубенко, К.В. Смахтин та інші.

Згідно чинного Кримінального процесуального кодексу України (далі КПК України), оперативних підрозділів (крім підрозділу детективів, підрозділу внутрішнього контролю Національного антикорупційного бюро України) не мають права здійснювати процесуальні дії у кримінальному провадженні за власною ініціативою або звертатися з клопотаннями до слідчого судді чи прокуро-

ра. Таким чином проводити негласні слідчі (розшукові) дії (далі НСРД) має право слідчий, який здійснює досудове розслідування, а за його дорученням – уповноважені оперативні підрозділи Національної поліції [1].

Доручення слідчого на проведення НСРД мають бути у письмовому вигляді та є обов'язковими для виконання оперативним підрозділом.

Доручення слідчого щодо проведення слідчих (розшукових), негласних слідчих (розшукових) дій повинно складатись у письмовій формі на ім'я керівника не органу оперативного підрозділу, а на ім'я керівника відповідного правоохоронного органу, який згідно зі своїми службовими повноваженнями контролює діяльність і оперативного підрозділу [2].

О.В. Керевич зазначає, що виходячи із загальних вимог гл. 5 розд. 1 КПК до форми і змісту процесуальних документів, письмове доручення слідчого повинно містити:

- посаду, звання, прізвище та ініціали керівника правоохоронного органу, назву оперативного підрозділу, який повинен виконати доручення;
- назву кримінального провадження і його реєстраційний номер у ЄРДР;
- короткий виклад фактичних обставин кримінального правопорушення;
- перелік негласних слідчих (розшукових) дій, які потрібно виконати;
- за необхідності викладення порядку і засобів виконання процесуальних дій (слідчий не має права вказувати порядок проведення оперативно-розшукових заходів);
- строк виконання доручення.
- інші відомості, які необхідні для виконання цих дій [2].

Дані положення зазначені і в п. 6.5 Наказу МВС України від 14.08.2012 № 700.

Разом із дорученням керівнику оперативного підрозділу направляється копія ухвали слідчого судді, або копія постанови прокурора або слідчого про проведення негласної слідчої (розшукової) дії.

Контроль за виконанням співробітниками оперативних підрозділів доручень слідчих покладається на начальника територіального органу внутрішніх справ.

Окрім цього, відповідно до Наказу МВС України від 14.08.2012 № 700 на начальника територіального органу внутрішніх справ покладаються наступні обов'язки:

- Визначати конкретних осіб з числа співробітників оперативних підрозділів, на яких покладати обов'язки з виконання доручень слідчих (за виключенням доручень, які надаються співробітникам оперативного підрозділу, включеним до складу СОГ).
- Визначати шляхом видання наказу конкретних осіб з числа співробітників оперативних підрозділів, на яких покладати обов'язки щодо ведення обліку доручень слідчих для їх своєчасного виконання.
- Щотижня під час оперативних нарад керівництва територіального ор-

гану внутрішніх справ інформувати про стан виконання доручень слідчих [3].

Матеріали про виконання доручень слідчих направляються до слідчого підрозділу разом із супровідним листом за підписом начальника територіального органу внутрішніх справ, який реєструється в канцелярії органу внутрішніх справ [3].

Цікавим і абсолютно новим є запропонований спосіб взаємодії оперативних і слідчих підрозділів при направленні матеріалів, отриманих за результатами оперативно-розшукової діяльності до слідчого підрозділу (розділ 3 Інструкції). Як визначено в п. 3.1. Інструкції, цей вид взаємодії відбувається з метою забезпечення методичного супроводження реалізації матеріалів оперативно-розшукової справи (далі – ОРС) та надання практичної допомоги оперативному підрозділу. З цією метою начальник оперативного підрозділу звертається до начальника слідчого підрозділу про закріплення за конкретною ОРС слідчого. Крім того, начальник оперативного підрозділу з дотриманням режиму таємності зобов'язаний надати слідчому необхідні матеріали ОРС для вивчення та надання у разі потреби рекомендацій щодо фіксації додаткових фактичних даних (п. 3.2.). Не менш цікавим є те положення Інструкції, яким визначено, що в подальшому матеріали ОРС розглядаються під час оперативної наради за участю начальників оперативного і слідчого підрозділів та працівників, які брали участь у їх підготовці, для визначення повноти зібраних матеріалів та наявності підстав для реєстрації в Єдиному реєстрі досудових розслідувань (п. 3.3.). Також одночасно повинен розроблятися план заходів з реалізації матеріалів ОРС, який затверджується начальниками слідчого та оперативного підрозділів (п. 3.3.). Указаний порядок засвідчує, що за вищезазначених умов взаємодії оперативних та слідчих підрозділів на етапі реалізації матеріалів ОРД доступ до оперативно-розшукової справи отримує значна кількість посадових осіб ОВС, що, на нашу думку, може мати негативні наслідки та зашкодить їх ефективній реалізації [4].

Начальник слідчого підрозділу особисто розглядає матеріали виконаного доручення слідчого, які надійшли від оперативного підрозділу. У разі його формального виконання повертає матеріали відповідно до вимог діловодства начальнику територіального органу внутрішніх справ для усунення недоліків та вжиття до винних заходів дисциплінарного впливу в установленому порядку [3].

Фіксація ходу і результатів негласних слідчих (розшукових) дій повинна відповідати загальним правилам фіксації кримінального провадження, передбаченим цим Кодексом. За результатами проведення негласної слідчої (розшукової) дії складається протокол, до якого в разі необхідності долучаються додатки. Відомості про осіб, які проводили негласні слідчі (розшукові) дії або були залучені до їх проведення, у разі здійснення щодо них заходів безпеки можуть зазначатися із забезпеченням конфіденційності даних про таких осіб у порядку, визначеному законодавством. Проведення негласних слідчих (розшукових) дій може фіксуватися за допомогою технічних та інших засобів [1].

Протоколи про проведення негласних слідчих (розшукових) дій з додатками повинні бути передані прокурору не пізніше ніж через двадцять чотири години з моменту припинення зазначених негласних слідчих (розшукових) дій. Так як оперативні підрозділи не можуть самостійно взаємодіяти з прокурором, то дані протоколи повинен складати слідчий, і вже після цього надавати їх прокурору.

Одним із завдань взаємодії слідчих та оперативних підрозділів є забезпечення своєчасного та якісного виконання доручень. З цією метою у дорученнях, які надаються слідчими при проведенні досудового розслідування у кримінальних провадженнях, повинно конкретизуватись проведення необхідних заходів та слідчих дій, а також, встановлюватись терміни їх виконання. В свою чергу, оперативним працівникам при наявності інформації про доцільність проведення негласних слідчих (розшукових) дій слід ініціювати їх проведення перед слідчими, з наданням матеріалів на обґрунтування пропозиції, з метою розкриття тяжких та особливо тяжких злочинів використовувати можливості оперативно-технічних підрозділів [2].

Отже, аналізуючи дану тему, можна дійти висновку, що під час взаємодії оперативних і слідчих підрозділів під час проведення НСРД необхідно дотримуватись вимог КПК України та Наказу МВС України № 700 від 14.08.2012 року. Основою їхньої взаємодії є надання доручень слідчого оперативним підрозділам на проведення НСРД, так як самостійно проводити будь-яку слідчу (розшукову) дію оперативні підрозділи не можуть. Контроль за виконанням цих доручень покладається на начальника територіального органу внутрішніх справ (керівника органу досудового розслідування). Про результати проведення НСРД слідчий, за наданими йому оперативними підрозділами матеріалами складає протокол та передає його прокурору.

1. Кримінальний процесуальний кодекс України // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-17/page10>

2. Взаємодія слідчих та оперативних підрозділів при проведенні негласних слідчих (розшукових) дій / О. В. Керевич // Митна справа. - 2013. - №6(2.1). - С. 297-302. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ms_2013_6%282.1%29__52

3. Наказ МВС від 14 серпня 2012 року N 700 «Про організацію взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами внутрішніх справ у попередженні, виявленні та розслідуванні кримінальних правопорушень» // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://document.ua/pro-organizaciyu-vzaemodiyi-organivdosudovogo-rozsliduvannj-doc119907.html>

4. Особливості взаємодії оперативних та слідчих підрозділів за новим КПК України / В. І. Сліпченко // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. - 2012. - № 4. - С. 539-545. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvdduvs_2012_4_79.